

જિનમાર્ગનું જતન (ફોલ્ડર નં. 1041)

મુખ્ય ટાઈટલ

વિચારવલોણાના નવનીતને આવકારીએ

“કર લે સિંગાર, ચતુર અલબેલી !” (સંપાદકીય)

અનુક્રમ

1. જૈનધર્મની જગત્માં પ્રતિષ્ઠા અંગેના પ્રશ્નો	3-63
1. ભારતનો સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ અને જૈન સંસ્કૃતિ	3
2. જૈન સંસ્કૃતિની મૂળ ગુણગ્રાહક દૃષ્ટિ	6
3. અતિસમૃદ્ધ જૈનકળા અંગે રાષ્ટ્રીય સ્તરે અજ્ઞાન કે ઉપેક્ષા ?	7
4. ‘સાહિત્યપાઠાવલી’ના સંપાદકોને	10
5. મહામંત્રી ઉદયનનો ઇતિહાસ – મુનશીજીએ ફરી વિચારવા જેવું	15
6. જૈનધર્મ પ્રત્યે આટલી સૂગ ?	18
7. સંપ્રદાયોની અંતઃસમૃદ્ધિની પરખ	22
8. સંખ્યાબળ વગર ટકી શકાશે ?	23
9. ‘જૈન’ કહેવરાવવામાં પણ ગુનો ?	32
10. જૈનધર્મ બાબત અજાણપણાનો એક વધુ પુરાવો	35
11. રાજકારણ અને જૈનો	35
12. રાષ્ટ્રરક્ષાનું વિરાટ કાર્ય અને જૈન સમાજ	43
13. વર્તમાનમાં જૈનધર્મની પ્રતિષ્ઠા ઘટાડતી આંતરિક ખામીઓ	52
14. જૈનત્વનો વિનાશકારી કેફ	55
15. વિશ્વશાંતિની અખંડ જ્યોત – જૈનોનું કર્તવ્ય	59
16. કાશ્મીરમાં જૈનધર્મનો પ્રચાર	63
2. જૈન ફિરકાઓની એકતા	6-92
1. સંપની ભૂમિકા	64
2. એકતાનો કોઈ માર્ગ છે ?	67
3. એકતામાં મુશ્કેલીઓ અને તેનો ઉકેલ	69
4. એકત્વ સામે પડકાર-કઠરતા	76
5. એકતા માટે લગ્નક્ષેત્રનો વિસ્તાર	80
6. એકતાની જીવંત ભૂખ, જીવંત મથામણો	83
7. સમજીને સૂર મિલાવીએ	89
3. મહાવીર-જીવન	93-109

1. ભગવાન મહાવીરનું પાયાનું કાર્ય	93
2. સંઘર્ષમાત્રના મૂળને નાથતી અનુકરણીય સાધના	96
3. મહાવીરસ્વામી-ધર્મશુદ્ધિના સમર્થ પુરસ્કર્તા	99
4. મહાવીર-જીવનમાંથી સ્ફુરતો બોધ	102
5. મહાવીરચરિત્રની ખોટ કઈ રીતે પૂરીશું ?	106
4. અહિંસાદર્શન અને અહિંસક આચારો	110-179
1. પ્રતિભાશીલ અહિંસાદૃષ્ટિ-સ્થિર વિજયમાર્ગ	110
2. જીવદયા-આપદયા	111
3. બંધારણસભાનું પ્રશંસનીય કાર્ય (ઢોરોની કતલની મનાઈ)	114
4. જીવદયાની વિશ્વવ્યાપી હિમાયત	116
5. બર્મામાં પશુકતલ પર પ્રતિબંધ	119
6. હિંસાનિવારણ માટે લોકમત (દેવનારનું કતલખાનું)	121
7. અનુકંપાધર્મી એ અમેરિકન !	123
8. પશુબલિ-નિવારણ – એક ધીર પ્રયત્ન	126
9. હિંસારહિત તબીબી સંશોધન	130
10. મત્સ્યોદ્યોગ અને સરકાર	132
11. સંસ્કારિતાનો આ તે કેવો સંહાર ?	137
12. માનવીનો સહજ આહાર શાકાહાર-એક રસપ્રદ સંશોધન	138
13. શાકાહાર અને માંસાહાર-એક અંગ્રેજની અનુભવ-વાણી	139
14. શાકાહારી તે દીર્ઘજીવી	143
15. ઈઝરાયલમાં શાકાહારતરફી વલણ	145
16. નિરામિષ ખાન-પાનનાં પ્રેમી એક અમેરિકન સન્નારી	147
17. સોનેરી અવસર-ભારતમાં મળતી વિશ્વવનસ્પત્યાહાર કોંગ્રેસ	150
18. અંડાહાર-વાનિક અભિગમ અને જાગૃતિ	154
19. ફૂરતારહિત સૌન્દર્ય-એક સ્તુત્ય પ્રયત્ન	159
20. રેશમ અને અહિંસા	162
21. પુષ્પપૂજામાં જયણાની જરૂર	166
22. ફાંસીની સજા રદ થવી જોઈએ	168
23. ઘોર હિંસાવૃત્તિ પર અહિંસાની એ સિદ્ધિ !	172
24. પ્રત્યક્ષ સેવા-એક ધ્યાનપત્ર પ્રશ્ન	175
5. ઉપેક્ષિત વર્ગોનો ધર્મ દ્વારા ઉદ્ધાર	180-213
1. નારીવર્ગની પ્રતિષ્ઠામાં જૈનસંઘનો ફાળો	180

2.	સાધ્વી-સમુદાયના વિકાસ માટે શ્રાવક-સમાજ જાગૃત બને	185
3.	દિગંબર-સમુદાય ફરી વિચારે	186
4.	મંદિરપ્રવેશ-વિવાદ – શાસ્ત્રોનો શસ્ત્રો બનાવીશું ?	188
5.	મંદિરપ્રવેશ-પ્રશ્નમાં માર્ગદર્શક શાસ્ત્રપાઠો	192
6.	અસ્પૃશ્યતા-નિવારણ માટે મુનિવરોની જવાબદારી	198
7.	ધર્મને ઉજાળવાનું દિગંબર-સમુદાય વિચારે	202
8.	જૈનધર્મનું સ્વયંભૂ વિસ્તરણ	206
9.	ધરમ પરોણો, વરસે હૈયું	208
10.	યુવકવર્ગને અપનાવવાની જરૂર	211
6.	જ્ઞાનપ્રસારની પ્રવૃત્તિઓ	214-238
1.	જગતાપ શમાવે તેવાં જૈનધર્મ-સંમેલનોની જરૂર	214
2.	જૈનધર્મની પ્રભાવનાની કમતી તક	216
3.	સાહિત્ય-સર્જનની દિશા	218
4.	ધિંગા જૈન સંસ્કારોના પ્રબોધક સાહિત્યની આવશ્યકતા	223
5.	જિજ્ઞાસા સંતોષવાની વ્યવસ્થાની જરૂર	225
6.	વિદ્વત્પરિચય-ગ્રંથની જરૂર	227
7.	કળાધામરૂપ તીર્થસ્થાનોના ચિત્રસંપુટોની જરૂર	228
8.	જૈન કથાવસ્તુ અને નાટક	232
7.	સદ્ગુણવર્ધક ધાર્મિક શિક્ષણ અને ધાર્મિક શિક્ષક	239-268
1.	ધાર્મિક શિક્ષણનું રાષ્ટ્રીય સ્વરૂપ	239
2.	સદાચારની કેળવણીનો ઉપાય	243
3.	પારિવારિક વાતાવરણ-ધાર્મિક શિક્ષણનો પાયો	246
4.	ધાર્મિક અભ્યાસક્રમ પાછળની દૃષ્ટિ	248
5.	ધાર્મિક શિક્ષકો પ્રત્યેની આપણી ફરજ	253
6.	અપૂર્વ કન્યાસંસ્કારસત્રો-પારગામી દૃષ્ટિ, અખૂટ વાત્સલ્ય	256
7.	ધાર્મિક શિક્ષણનો આદર્શ-એક જીવંત પ્રયોગ	265
8.	એક આદર્શરૂપ પાઠશાળા	266
8.	ધાર્મિક દ્રવ્ય	269-281
1.	સાધારણ ખાતું-સમસ્યા અ ઉકેલ	269
2.	દેવદ્રવ્યના સતત ઉપયોગની જરૂર	270
3.	દેવદ્રવ્યના રોકાણનો સવાલ	276
4.	ઉછામણી-પ્રથા અંગે ગંભીરપણે વિચારીએ	278

9. તીર્થરક્ષા અને તીર્થસેવન	282-323
1. જીર્ણોદ્ધાર માટે વિશેષ ધ્યાન આપીએ	282
2. તીર્થરક્ષા-શેઠશ્રી કસ્તૂરભાઈનાં સૂચનો	284
3. જૂનાનું પણ મૂલ્ય ન ભૂલીએ	286
4. કાંગડા-તીર્થનો પુનરુદ્ધાર-ધીર ભક્તિની વિજયગાથા	287
5. મારવાડનાં તીર્થોમાં મનભર સ્નાન	293
6. સંસારતાપ શમાવતું શ્રી સેરિસા-તીર્થ	298
7. તીર્થગત વિવાદોનો ઉકેલ-એક તાત્ત્વિક વિચારણા	304
8. કોમી કદરતા વચ્ચેની ઘેર્યગાથા – રતલામ-જિનમંદિર-પ્રકરણ	308
9. કેસરિયાજી તીર્થ અંગે મળતી ચેતવણી	313
10. તીર્થગૌરવનું અભિન્ન અંગ-ધર્મશાળાઓનો ગરવો કારોબાર	320
10. વિવિધ સંસ્થાઓ અને તેમની સુવ્યવસ્થા	324-378
1. કાર્યકરોને જાળવવાની જરૂર	324
2. અ.ભા.શ્વે. મૂર્તિપૂજક કોન્ફરન્સ પાસેની કામગીરી	329
3. શેઠ આણંદજી કલ્યાણજીની પેઢીનો સાચો કર્તવ્યમાર્ગ	334
4. વિદ્યાસંસ્કારી છાત્રધામ શ્રી મહાવીર જૈન વિદ્યાલય	339
5. નારી ઉત્થાનનું તીર્થ-શ્રી સિદ્ધક્ષેત્ર શ્રાવિકાશ્રમ	340
6. ભાવના અને ધનના વાવેતરરૂપ શ્રી સિદ્ધક્ષેત્ર જૈન બાલાશ્રમ	348
7. ભારતીય સંસ્કૃતિનું અનોખું વિદ્યામંદિર	352
8. આ. વિજયવલ્લભસૂરિજીનું મૃત્યુલક્ષી, બહુલક્ષી સ્મારક	354
9. જ્ઞાન-કર્મ-ભક્તિરસ્યું ધર્મધામ ‘વીરાયતન’	359
10. જૈનધર્મજિજ્ઞાસુઓનો અપૂર્વ આશ્રમ-શ્રી વર્ધમાન મહાવીર કેન્દ્ર	362
11. જૈનસાહિત્ય-પ્રકાશનમાં શ્રી જૈન આત્માનંદ સભાનો માતબર ફાળો	365
12. યુગધર્મતત્પર શ્રી પરમાર ક્ષત્રિય જૈનધર્મપ્રચારસક સભા	366
13. તૂટતા સમાજની ખૂટતી કડી-માંડવીનો જૈન આશ્રમ	368
14. જીવમાત્રને આરાધતી જીવદયા-માંડવી	373
15. જૈન ધર્મનું શાંત ખમીર-એક અનોખી પેઢી	376
11. ધાર્મિક પર્વો	379-389
1. ધર્મકરણીની મોસમ ક્યારે ?	379
2. પર્યુષણ-મહાપર્વ – આત્મભાવની દીપોત્સવી	383
3. મહાવીર-જયંતી – વિશિષ્ટ ઉજવણીની જરૂર	384
4. અક્ષય-તૃતીયા – અનોખું પર્વ	386

5. આપણા તહેવારોમાં શિસ્તની સદંતર ખામી	388
12. સામાજિક સુધારો અને વિકાસ	390-412
1. દહેજ-પ્રતિબંધક ધારો	390
2. આન્તરધાર્મિક લગ્નસંબંધો	395
3. વૃદ્ધાશ્રમો – વિસ્તરતું એક નવું અનિષ્ટ	396
4. ગર્ભપાત – એક નવું અનિષ્ટ	398
5. શ્રીમંતોને – ‘વહેતાં પાણી નિર્મળાં’	402
6. સામાજિક ભાવના જ જિવાડશે	405
7. અસહાયો માટેની વ્યવસ્થાની ખૂટતી કડી	408
8. સર્વાંગી સહકારને પાત્ર વિદ્યાર્થી વર્ગ	411
13. સ્વતંત્ર ભારત – શિક્ષણ, વિકાસ અને રાજકારણ	413-447
1. પ્રજાની કોઠસૂઝ અને સામૂહિક નેતાગીરી જ તરણોપાય	413
2. લોકશાહીનો અખંડ દીવો અને લોકધર્મ	416
3. દેશની એકતા માટે ઉચ્ચશિક્ષણનું માધ્યમ રાષ્ટ્રભાષા	421
4. આપણી અંગ્રેજી પ્રત્યેની ઘેલછા	425
5. બુદ્ધ-જયંતી અને સરકાર	428
6. ના. પોપનું ભારતદર્શન	433
7. દયાહીન થયો નૃપ !	435
8. પૂંજીવાદનું મારણ – મુદ્રાક્ષય	441
9. ગુજરાતનું રાજકારણ – ઇન્સાન મિટા દુંગા	443
14. જીવનનિર્વાહના પ્રશ્નો અને ખર્ચાળ રિવાજો	448-471
1. જીવનનિર્વાહ – સમસ્યા, ઉકેલ અને તદનુરૂપ ધર્મદૃષ્ટિ	448
2. પહેલ કોણ કરે ?	456
3. તપસ્યા અને ખર્ચાળ રિવાજો	462
4. અનુકંપાદાન અને ગૌરવદાન	463
5. સરકારી અંદાજપત્ર – કાણા વાસણમાં પાણી ?	466
6. સરકારી અને વેપારી અનર્થોની જૂગલબંદી	468
15. આરોગ્ય	472-476
1. શરીરશ્રમ અને તંદુરસ્તી	472
2. આરોગ્ય માટે ઉપવાસનો પ્રયોગ	475